

UPM Solar Oy
Alvar Aallon katu 1
00100 Helsinki

Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke, Kouvola

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

1 Hanketiedot

Hankkeen nimi ja sijainti

Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke, Kouvola

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

UPM Solar Oy suunnittelee aurinkovoimahanketta Kymenlaaksoon, Kouvolan kaupunkiin Uttiin Haukkasuon ja Kiikunsuon alueelle. Hankealueen pinta-ala on yhteensä enintään noin 933 hehtaaria, josta Haukkasuon pinta-ala on 737 hehtaaria ja Kiikunsuon pinta-ala on 196 hehtaaria. Haukkasuon ja Kiikunsuon alueet ovat olleet turvetuotantoalueina.

Aurinkovoimalahankkeen arvioitu enimmäisteho on noin 770 MWp käytettävästä paneeliteknologiasta, paneelien rivivälistä ja muista teknisistä ratkaisuista riippuen. Hankkeessa huomioidaan paneelialueiden lisäksi muut energiantuotantoon tarvittavat rakennelmat, jotka tarvitaan sähkönsiirtoon ja energian varastointiin.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan hanke koko Haukkasuon ja Kiikunsuon alueille. Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 933 hehtaaria,

paneelialueen pinta-ala noin 806 hehtaaria ja arvioitu paneeliteho noin 770 MWp.

- VE2: Toteutetaan hanke osalle Haukkasuota ja koko Kiikunsuon alueelle. Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 810 hehtaaria, paneelialueen pinta-ala noin 692 hehtaaria ja arvioitu paneeliteho noin 660 MWp.

Lisäksi hankealueelle suunnitellaan energianvarastointia, jolla tasoitetaan aurinkoenergian tuotannon vaihtelua varastoimalla huipputuotantotuntien aikana tuotettua ylimääräistä sähköä akkuihin ja tarjoamalla sitä suuren kysynnän aikana tai kun auringonvaloa ei ole saatavilla. Energiavarasto sijoitetaan lähtökohtaisesti Haukkasuon sähköaseman viereen. Energiavaraston kooksi on alustavasti arvioitu 120 MW/480 MWh. Tilaa varastointi vaatii noin kolme hehtaaria.

Kantaverkkoon liitytään Haukkasuon aurinkovoima-alueelta. Kiikunsuon ja Haukkasuon välinen sähkönsiirto toteutetaan 400 kV:n ilmajohdolla, jonka pituus on 4,7 kilometriä. Haukkasuon hankealueen eteläosaan rakennetaan hankevastaavan sähköasema, josta sähkö johdetaan Fingridin sähköaseman kautta kantaverkkoon.

Sähkönsiirronvaihtoehtoina tarkastellaan kahta vaihtoehtoa, joko Haukkasuon alueelle rakennettavan uuden sähköaseman kautta tai Ylikkälä–Koria 400 kV sähkönsiirtolinjan viereen rakennettavan rinnakkaislinjan kautta. Tarkasteltavat vaihtoehdot ovat:

- SVE1: Uusi sähköasema Haukkasuon hankealueen eteläosassa, josta liitytään Fingridin verkkoon.
- SVE2: Olemassa olevan Ylikkälä–Koria 400 kV ilmajohtoreitin rinnalle rakennettava 400 kV ilmajohto Korian sähköasemalle, josta liittyminen Fingridin verkkoon. Reitin pituus 20,5 kilometriä.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

UPM Solar Oy on 3.10.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-keskus) Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Aurinkovoiman tuotanto ei suoraan kuulu YVA-laissa tarkasteltaviin hankkeisiin. Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ELY-keskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) nojalla tekemän päätöksen perusteella (Päätös 25.2.2025, KASELY/1035/2024).

3 Ennakkoneuvottelu

Yhteysviranomainen järjesti ennakkoneuvottelun 17.6.2025, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat hankkeesta vastaavan ja yhteysviranomaisen lisäksi laajalti eri sidosryhmiä. Osallistujia olivat: Kymenlaakson liitto, Kouvolan kaupunki, Kouvolan kaupungin ympäristönsuojelu, Kouvolan kaupungin terveydensuojelu, Kymenlaakson maakuntamuseo, Gasgrid, Utin lentoasema/Finavia, Skydive Finland Oy, FinnHEMS Oy, AVI, Jussila Power Oy, Kouvola Innovatoin Oy, Metsänhoitoyhdistys Kymenlaakso, Suomen metsäkeskus, MTK Kaakkois-Suomi, Kouvolan kylien neuvottelukunta, Utin Kylät ry, Saveron nuorisoseura, Kouvolan Yrittäjät ry, Kymijoen vesi ja ympäristö ry, Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry sekä Kymenlaakson Sähköverkko Oy.

4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 22.10. – 21.11.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset > Kaakkois-Suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke, Kouvola. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Kouvola kaupungille julkaistavaksi verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Kouvolan Sanomissa 22.10.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmasta on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa: Kouvolan kaupungintalon infopisteessä (Torikatu 10), Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (Kauppamiehenkatu 4, 8. -krs. neuvonta) ja Kouvolan pääkirjastossa, Salpausselänkatu 33.

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 4.11.2025 klo 17:30 Utin kerholla osoitteessa Hävittäjäntie 3, Utti. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 55 henkilöä ja etäyhteydellä 23 kuulijaa. Yleisötilaisuus oli samalla osayleiskaavan yleisötilaisuus. Tilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. hankkeen vaikutukset suoalueiden vesitaseeseen, kalastoon ja mahdollisesti lähialueen kaivoihin. Lisäksi rakentamisen aikainen liikenteen lisäys huoletti sekä päästöjen että turvallisuuden osalta.

5 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle kymmenen lausuntoa ja neljä mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä.

Yhteenveto lausunnoista

Hankekuvaus ja hankevaihtoehdot

Fingrid Oyj on tuonut lausunnossaan esiin mitä vaatimuksia kantaverkkoon liittyvien tulee huomioida ja mitä vaatimuksia liittyjän tulee täyttää. Lisäksi lausunnossa tuodaan esille tekniset minimivaatimukset aurinkovoimaloiden sijoitukseen. Ohjeiden mukaan aurinkovoimalat tulee sijoittaa johtoaukean ulkopuolelle ja voimajohtoalueelle ei voi sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Voimajohdon läheisyyteen sijoittuvien aurinkopaneelien tarkemman suunnittelun osalta olisi hyvä olla yhteyksissä Fingrid Oyj:hin.

Pelastuslaitos on kommentoinut lausunnossaan sähkötilojen ja muuntamojen sijoittelua. Lausunnon mukaan alueelle mahdollisesti tulevat muuntamot on hyvä sijoittaa alueiden/lohkojenreunoille alueita kiertävien pelastusteiden varsille. Toiminnan harjoittajan on huomioitava, että muuntamoiden öljyt eivät pääse leviämään maaperään. Mikäli muuntamot ovat alueiden keskellä, ovat ne vaikeasti saavutettavissa ja tällöin palon rajaaminen palotilanteessa on haastavaa. Lisäksi pelastuslaitoksen näkökulmasta aurinkovoimalan lohkot olisi hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin pelastuslaitoksen vesitykkien kantama huomioiden, jotta palo ei pääse leviämään isommalle alueelle.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Fingrid Oyj tuo lausunnossaan esiin, että kaavoituksen täytyy mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävien voimansiirtoyhteyksien ylläpito ja kehittäminen. Uusien voimajohtojen sijoittamisessa suositaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti nykyisten voimajohtoreittien hyödyntämistä. Kaavoituksessa on hyvä ottaa huomioon, että nykyisiin voimajohtoihin kohdistuu kehittämispainetta. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta lausuu, että hankealueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavoja. Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimalahankkeen myötä Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta on päättänyt käynnistää osayleiskaavan laatiminen. YVA-menettelystä saatuja tietoja tullaan hyödyntämään osayleiskaavaprosessissa. Hankkeeseen liittyvää yleiskaavatyötä ja YVA-menettelyä edistetään samanaikaisesti, mutta erillisinä prosesseina. Aurinkovoimaloille soveltuvan alueen koko määrittyy lopulta laadittavassa yleiskaavassa, jonka hyväksymisestä päättää Kouvolan kaupunginvaltuusto.

Pelastuslaitos kehottaa lausunnossaan huomioimaan kaavoituksen suunnittelussa pelastustoiminnan edellytykset, kuten pelastusteiden riittävyyden ja pelastuslaitoksen nostolavayksikön vaatimat mitoitus- ja nostolavayksikön käyttö voi olla tarpeen rakennuksen/rakennusten pelastus- ja sammutustyössä. Lisäksi kaavoituksessa tulee varmistaa sammutusveden riittävyys pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden ottoapaikoiksi voidaan katsoa esimerkiksi luonnonvesilähteet, palopostit sekä sammutusvesiasemat.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Kymenlaakson museo toteaa lausunnossaan, että YVA-ohjelman luvussa 5.2 Maisema ja kulttuuriympäristö kuvataan selkeästi ja kattavasti hankealueen sekä lähiympäristön historia ja nykytila sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman kohteet sekä niiden keskeiset arvot. YVA-ohjelman luvussa 5.2.4 Vaikutukset maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja arkeologiseen kulttuuriperintöön kuvataan kattavasti vaikutusten tarkastelun laajuus ja menetelmät. Museo toteaa, että ne ovat asianmukaiset hankkeen maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi.

Museo tuo lausunnossaan esiin, että Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimalahankkeen yhteydessä ollaan kaavoittamassa laajoja teollisuusalueita aurinkovoima-alueiden välittömään läheisyyteen. Toteutuessaan kaavoitetut alueet tulevat muuttamaan merkittävästi aurinkovoima-alueen ympäristöä laajemmin metsäalueesta teollisuusalueeksi. YVA-ohjelman mukaan ympäristövaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös aurinkovoimalahankkeen lähialueelle suunnitellut muut maankäytön hankkeet. Museo pitää tärkeänä, että vaikutusten arvioinnin yhteydessä esitetään keinoja maisemavaikutusten pienentämiseksi.

Kymenlaakson museon mukaan YVA-ohjelmassa vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön käsitellään luvussa 2.8 Maisema ja kulttuuriympäristö. Luvussa on huomioitu molemmat arkeologiset inventoinnit, hankealueelta inventoinnin yhteydessä löydetty

muinaisjäännös, sekä hankealueen lähistöltä ennestään tunnetut muinaisjäännökset asianmukaisesti. Museo pitää hyvänä asiana, että selvitysten tulokset huomioidaan myös hankkeen jatkosuunnittelussa.

Kumpikaan sähkönsiirron arviointivaihtoehdoista ei nyky suunnitelmassa kajoa hankealueen ainoaan muinaisjäännökseen Kiikunjoki, mutta vaihtoehdoista SVE 2, on arkeologisen kulttuuriperinnön kannalta vaihtoehdoista parempi. Museo perustelee tätä sillä, että vaihtoehdo SVE2 sijoittuu useiden kilometrien päähän muinaisjäännöskohteesta, kun taas vaihtoehdo SVE1:n voimajohtolinjan etäisyys muinaisjäännöskohteeseen on vain noin 50 metriä. Näin ollen vaihtoehdon SVE1 maakaapelilinjan mahdolliset myöhemmät muutokset linjauksessa ja/tai tulevat kunnossapitotyöt voivat vaikuttaa muinaisjäännöksen säilymiseen.

Luontovaikutukset ja suojelualueet

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta pyytää lausunnossaan kiinnittämään erityistä huomiota hankkeen vaikutuksiin alueen luontoarvoihin (ml. ekologiset yhteydet) sekä ympäröiviin suojelualueisiin.

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto toteaa ympäristönsuojeluviranomaisena ja terveydensuojeluviranomaisena, että karttatarkastelun perusteella alueella on havaittu uhanalaisia perhosia, mutta maastokäynnillä niitä ei ole havaittu. Aineiston perusteella ei selviä, kuinka vanhoja karttatarkastelun perhoshavainnot ovat, joten asia tulee huomioida alueen suunnittelussa.

Metsähallitus kommentoi lausunnossaan YVA-ohjelman liitteenä ollutta Natura-tarvearvioita. Metsähallituksen mukaan Natura-tarvearvion hankekuvaus on varsin yleispiirteinen, vaikka kyseinen Suomen laajimpiin kuuluva teollisen mittakaavan aurinkovoimahanke sijoittuu aivan Natura-alueen rajan tuntumaan. Natura-tarvearviossa ei esitetä tarkkaa karttaa, josta kävisi ilmi suunniteltujen toimenpiteiden sijoittuminen Natura-alueeseen nähden. Tarvearvion mukaan Haukkasuon hankealue on lyhimmillään 80 metrin päässä Natura-alueen rajasta, kun taas YVA-ohjelman karttojen (s. 21, kuvat 2 ja 3) perusteella aurinkopaneelit tullaan sijoittelemaan sekä VE1:ssä että VE2:ssa välittömästi Natura 2000 -alueeseen kiinni. Toisaalta YVA-ohjelman luvussa 5.4.1 Natura 2000 -alueet mainitaan, että Alajalansuo-Hangassuo-Haukkasuo-Pilkkakorvenmäen soista Alajalansuo ja Haukkasuo sijaitsevat noin 200–300 metrin päässä Haukkasuon hankealueesta. Metsähallitus toteaa, että YVA-ohjelmasta ei selviä hankkeen täsmällinen sijoittuminen Natura-alueeseen nähden.

Natura-tarvearvion mukaan aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta haitallisia muutoksia luontotyyppeihin, jos nykyisiä ojia ei perata tai alueelle ei kaiveta uusia ojia tai tehdä muita järjestelyjä, jotka heikentäisivät

Alajalansuon kaakkoisosan vesitaloutta. Metsähallitus katsoo, että nimenomaan edellä mainitut, suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten kannalta keskeiset kysymykset olisi tullut selvittää Natura-tarvearviossa, mutta puutteellisen hankekuvauksen vuoksi Natura-alueeseen kohdistuviin vaikutusmekanismeihin jää epäselvyyttä.

Metsähallitus pitää Natura-tarvearvion puutteena sitä, ettei siinä ole käsitelty lyhyttä mainintaa tarkemmin Haukkasuon turvetuotantoalueen aiheuttamia mahdollisia heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Metsähallitus huomauttaa, että Natura-arvioinnin yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitava myös olemassa oleva toiminta, jos se on heikentänyt Natura-alueen tilaa sen jälkeen, kun alue liitettiin Natura-verkoston¹.

Johtopäätöksenä Metsähallitus toteaa, ettei laaditun Natura-tarveharkinnan perusteella voida varmistua siitä, ettei suunnitellusta aurinkovoimahankkeesta yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa voi aiheutua merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Alajalansuo–Hangassuo–Haukkasuo–Pilkkakorvenmäen Natura-alueen suojeluperusteille.

YVA-ohjelman mukaan hankealueella on tehty vuonna 2024 lintujen kevät- ja syysmuuton seurantaa sekä petolintu- että pesimälinnustoselvityksiä. Metsähallitus toteaa, että tarvearviosta ei käy ilmi kartoituksiin käytetty aika, kartoitusmenetelmät eikä niiden kohdentuminen, minkä vuoksi kartoitusten riittävyyteen ei tässä vaiheessa ole mahdollista ottaa kantaa. Tehdyt kartoitukset tulee kuvata yksityiskohtaisesti aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksessa.

Metsähallitus korosti 12.11.2024 antamassaan lausunnossa YVA-menettelyn soveltamisesta Haukkasuon-Kiikunsuon aurinkovoimahankkeeseen (MH 8360/2024) erityisesti hankealueeseen rajautuvan, valtakunnallisesti tärkeiden linnustoalueiden FINIBA-verkoston kuuluvan Haukkasuo-Alajalansuon alueen lintutiedon puutteellisuutta. Metsähallitus toteaa, että hankkeen vaikutukset FINIBA-alueeseen tulee hankkeen jatkosuunnitellussa arvioida, ja arvioinnin pohjana tulee käyttää riittävän ajantasaista tietoa alueen linnustosta.

Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuoltoyksikkö on tuonut lausunnossaan esiin, että sähkönsiirtolinjojen läheisyydessä sijaitsevat talousvesikaivot tulisi selvittää. Mikäli kaivoja vaikutusalueella on, tulee arviointiselostuksessa arvioida rakentamisen aikaisia vaikutuksia veden laatuun ja määrään.

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto toteaa ympäristönsuojeluviranomaisena ja terveydensuojeluviranomaisena, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida vaikutukset

pohjavesialueiden vedenottamoihin. Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVE2 voimajohto kulkee Korian sähköasemalle kolmen pohjavesialueen läpi. Kaikilla kyseisillä pohjavesialueilla on talousvedenottoja.

Pintavedet

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta pyytää lausunnossaan kiinnittämään erityistä huomiota hankeen vesistövaikutuksiin, sekä veden laatuun että määrään.

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto toteaa ympäristönsuojeluviranomaisena ja terveydensuojeluviranomaisena, että selostuksessa tulee arvioida tarkemmin alueella onnettomuustilanteissa syntyvät sammutusvedet. Olisi hyvä tuoda esiin sammutusvesien laatu, määrä ja kuinka niiden pääsyä pohjaveteen ehkäistään. Energiavarastoissa käytettävillä akuilla voi olla asiassa merkitystä. Lisäksi tulee huomioida, käytetäänkö muuntamoissa öljyä vai ovatko ne kuivamuuntajia.

Teknisen lautakunnan lupajaoksen mukaan selostuksessa on huomioitava rakentamisen aikainen vesistövaikutusten arviointi, erityisesti eroosioon liittyvä turpeen karkaaminen ennen kuin alueella on riittävästi sitovaa kasvillisuutta. Maankäytön muutoksen arvioidaan muuttavan vesistöjen laatua parempaan suuntaan. Selostuksessa tulisi huomioida myös, miten toiminnan aikainen vesistöjen laadun tarkkailu toteutetaan.

Ilmasto

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta pyytää lausunnossaan kiinnittämään erityistä huomioita käytöstä poistetun turvetuotantoalueen hiilivarastoon.

Kymenlaakson liitto pitää lausunnossaan tärkeänä, että arviointiprosessin yhteydessä tunnistetaan toimenpiteet, jotka edistävät maakunnan hiilineutraaliustavoitteita mahdollisimman tehokkaasti. Jäännösturpeen kosteana pitämisen sallivat perustamistavat edistävät todennäköisesti parhaiten maakunnan hiilineutraaliustavoitteita. Ne voivat myös edistää vesien hyvää tilaa sekä olla luonnon monimuotoisuuden kannalta parempi vaihtoehto, etenkin jos paneelien alle voidaan sallia matalaa kasvillisuutta. Tämä toteuttaisi myös koko maakuntaa koskevaa suunnittelumääräystä vesien hyvän tilan edistämisestä.

Liikenne

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuoltoyksikkö on tuonut lausunnossaan esiin lisääntyvän liikenteen aiheuttaman haitan asutukselle ja vapaa-ajanasutukselle. Erityisesti mainitaan melu-, tärinä ja

pölyhaitta, joiden lieventämiseen tulisi esittää keinoja arviointiselostuksessa.

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta pyytää lausunnossaan kiinnittämään erityistä huomioita hankkeen mahdollisiin vaikutuksiin Utin lentoaseman toiminnalle.

Väylävirasto tuo lausunnossaan esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Suurten rakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä.

Väylävirasto pyytää lausunnossaan huomioimaan voimassa olevat ohjeet mm. kuljettamisreittien suunnitteluun, erokoiskuljetuksiin, liittymälupiin sekä kaapeleiden ja johtojen sijoittamiseen tiealueelle. Lisäksi tulee huomioida, että työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Väylävirasto pyytää huomioimaan, että rautatiealueella voimajohtojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvan lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Sosiaaliset vaikutukset, ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena lausunnon pyytämistä Säteilyturvakeskukselta arviointiselostuksesta. Arviointiselostuksessa on tarpeellista tuoda esille sähkösiirtoverkon lähimmät etäisyydet asutukseen ja vapaa-ajan asutukseen erityisesti sähkönsiirtoreittivaihtoehdossa SVE2.

Yhteenveto mielipiteistä

Arviointiohjelmaa koskevissa mielipiteissä esitettiin huoli alueen luontoarvojen ja virkistyskäytön säilymisestä. Alue nähtiin mm. tärkeänä

linnustoalueena sekä hirvien talvilaitumena. Lisäksi vaadittiin tarkempia selvityksiä aurinkovoimala-alueen kuivatusvesien vaikutuksesta alapuolisiin vesistöihin ja niiden ekologiseen tilaan. Rakentamisaikainen liikenteen lisäys nähtiin turvallisuusriskinä.

6 Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä arviointiohjelmalle asetetut sisältö- ja laatuvaatimukset. Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden lisäksi seuraavat asiat.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on kuvattu aurinkovoimaloiden sijoittuminen ja eri vaihtoehdot siten, että lukijalle jää selkeä kuva siitä miten laajoista paneloitavista alueista missäkin vaihtoehdossa on kyse.

Sähkönvarastointiin tarvittavaa kolmen hehtaarin aluetta ei ole erikseen rajattu karttakuviin. Sanallisessa kuvauksessa selviää, että varastointialue tulee sijoittumaan uuden sähköaseman viereen. Arviointiselostukseen varastointialueen sijainnin voisi merkitä karttakuviin.

Sähkönsiirron osalta jää epäselväksi rakennetaanko molemmissa vaihtoehdoissa sähköasema Haukkasuon hankealueen eteläosaan. SVE1 vaihtoehdossa on selvää, että sähköasema toteutetaan Haukkasuon eteläpuolelle ja liittyminen kantaverkkoon tapahtuu tältä alueelta. Kirjallisessa kuvauksessa todetaan, että sähköaseman rakentaa Fingrid. Kuitenkin kuvauksessa mainitaan myös, että hankevastaava rakentaa alueelle sähköaseman. Kuvausta tulisi siis täsmentää siltä osin, että sisältävätkö vaihtoehdot SVE1 ja SVE2 joka tapauksessa hankevastaavan rakentaman sähköaseman alueelle. Lisäksi aseman sijoittuminen tulisi esittää karttakuvissa.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on kuvattu hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvia. Aurinkovoimalahankkeiden rakentaminen vaatii mm. alueidenkäyttö- ja rakentamislakien mukaisia suunnitelmia ja luvia. YVA-hankkeen kanssa samanaikaisesti on käynnissä hankealueen osayleiskaavan laadinta. Kaavan laadinnasta vastaa Kouvola kaupunki.

Arviointiohjelmassa on yllä mainittujen lisäksi kuvattu monia mahdollisia lupia ja suunnitelmia, joita hanke saattaa vaatia. Arviointiselostuksessa tulisi tarkemmin tunnistaa hankkeen todennäköisimmin vaativat luvat ja keskittyä kuvaamaan niitä.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Arviointiohjelmassa on kuvattu hankealueen kaavoituksen nykytila. Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntavaltuuston 15.06.2020 hyväksymä Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Maakuntakaava on lainvoimainen.

YVA-hankkeen kanssa samanaikaisesti on käynnissä osayleiskaavan laadinta. Hankkeessa sovelletaan erillismenettelyä, jossa ympäristövaikutusten arviointi ja kaavoitus etenevät samanaikaisesti mutta erillisinä menettelyinä omissa asiakirjoissaan. Osayleiskaava on OAS-vaiheessa.

Yhteysviranomaisen mukaan arviointiohjelmassa esitetyt, konsulttien laatimat hankeasiakirjat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, kaavoituksen ja kaavatilanteen suhteen ovat riittäviä.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Arviointiohjelmassa kuvataan selkeästi ja kattavasti hankealueen sekä lähiympäristön historia ja nykytila sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman kohteet sekä niiden keskeiset arvot. Lisäksi arviointiselostuksessa on huomioitu alueen arkeologiset inventoinnit, hankealueelta inventoinnin yhteydessä löydetty muinaisjäännös, sekä hankealueen lähistöltä ennestään tunnetut muinaisjäännökset asianmukaisesti.

Arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomioita laadukkaiden havainnekuvien ja näkyvyysanalyysien laadintaan. Mahdollisesti haitallisten vaikutusten lieventämiseen ja välttämiseen tulee myös kiinnittää riittävästi huomiota. Erityisesti sähkönsiirron maisemavaikutusten arviointiin vaihtoehdossa SVE2 tulee kiinnittää erityistä huomiota valtakunnallisesti arvokkaan Kymijokilaakson kulttuurimaiseman alueella. Näkyvyysanalyysijä ja valokuvasovitteita tulee käyttää myös siellä.

Luontovaikutukset ja suojelualueet

Liittyen sähkönsiirron lajistovaikutuksiin vaihtoehdossa SVE2 tulee yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan huomioida, että olemassa olevalta linjalta ja sen läheisyydestä on havaintoja mm. liito-oravasta, jonka

kulkuyhteyksiin linjan leventäminen voi vaikuttaa. Lisäksi linjalla on mm. uhanalaisten purtojuureen sidoksissa olevien lajien elinympäristöjä. Nämä lajit saattavat hyötyä linjan leventämisestä, mutta ne on otettava huomioon rakentamisvaiheessa.

Natura 2000- ja suojelualueet sekä muut luontoarvoiltaan merkittävät kohteet kappaleessa on todettu, että ”Hankealueen lähialueilla sijaitsee sekä pienialaisia yksityisiä suojelualueita että valtionmaiden luonnonsuojelualueita. Valtionmaiden luonnonsuojelualueita lähialueista ovat Natura-alueiden suot, jotka kuuluvat soidensuojeluohjelmaan. Kaikki hankealueen ympäristössä olevat suojelualueet ovat seuraavassa kartassa (Kuva 32).” Valtion omistamille maille sijoittuvat luonnonsuojelutarkoituksiin hankitut suuret suoalueet ym. on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueiksi, mutta virallinen suojelupäätös on vasta valmisteilla. Virhe koskee myös kuvaa 32.

Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäalueiden Zonation analyysin päivitys on tekeillä. Päivityksen aikataulu ja mahdollisuudet ottaa tulokset huomioon selostusvaiheessa tulee selvittää.

Priodiversity LIFE -hankkeen yhteydessä laaditaan luonnonsuojelulain (9/23) 13 §:ssä tarkoitetut luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelmat Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueille. Laadinnan yhteydessä on tunnistettu Saveron suot - keidassoiden kolmikko monimuotoisuuskeskittymä. Keskittymä käsittää Alajalansuon, Hangassuon ja Haukkasuon, jotka ovat edustavia kermikeitaita ja monimuotoisia lintualueita. Valtakunnallisesti merkittävään suojelualuekokonaisuuteen kuuluu myös Pilkkakorvenmäen luonnonmetsä sekä lohikaloille tärkeän Summanjoen valuma-alueen latvoja. Keskittymän keskeisiä luontotyyppejä ovat suot, luonnonmetsät ja virtavedet. Uhanalaisia lajeja keskittymän alueelta on tiedossa 34. Joukossa on useita vanhojen metsien lintuja. Vaarantuneet haapariippusammal ja kantoraippusammal sekä lahopurppusammal (EN) ovat myös vanhan metsän lajeja. Maakiitäjäisiin kuuluva rahkahyrrä (CR) on tavattu vain kahdelta paikalta Kaakkois-Suomesta. Vaateliita suolajeja on varsinkin perhosissa. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostukseen tulee sisällyttää arvio hankkeen mahdollisista vaikutuksista kyseiseen monimuotoisuuskeskittymään.

Arviointiohjelman mukaan pesimälinnustoa on selvitetty metsäkanalintujen soidinpaikkaselvityksellä huhtikuussa sekä kahden kierroksen sovelletulla pesimälinnuston kartoituslaskennalla touko-kesäkuussa. Tarkemmat tiedot selvityksistä puuttuvat, joten niiden riittävyttä ei ole mahdollista arvioida. Sama koskee myös muuttolintulaskentojen sekä muidenkin lajistosiselvitysten riittävyttä.

Arviointiohjelmaan liittyvässä Kouvolan Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahankkeen Natura-tarvehankinnassa on todettu, että käytettävissä olevien tietojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke ei todennäköisesti heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi Alajalansuo–Hangassuo–Haukkasuo–Pilkkakorvenmäki-alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon tai Natura-alueen eheyttä. Tarveharkinnan johtopäätöksenä esitetään, että varsinaista luonnonsuojelulain 35 § 1 ja 2 momentin mukaista arviointi- ja lausuntomenettelyä ei tarvita.

Tarveharkinnan epävarmuustekijänä on pidettävä tarveharkinnan toteamusta, että aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta haitallisia muutoksia luontotyypeihin, jos nykyisiä ojia ei perata tai alueelle ei kaiveta uusia ojia tai tehdä muita järjestelyjä, jotka heikentäisivät Alajalansuon kaakkoisosan vesitaloutta. Yhteysviranomaisen katsoo, että luonnonsuojelulain 35 § mukaisen Natura-arviointi tarvetta ei voida varmuudella todeta ennen kuin hankkeen Natura-alueen vesitalouteen ja sitä kautta suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin mahdollisesti vaikuttavat yksityiskohdat ovat selvillä.

Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen yleisimmät vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen. Yhteysviranomaisen mukaan esitetyt arviointimenetelmät ja käytettävät lähtötiedot ovat aurinkovoimala-alueen osalta riittäviä. Sähkönsiirtoreitin SVE2 osalta tulisi selvittää lähimpien yksityisten talousvesikaivojen sijainnit esim. asukaskyselyn avulla. Lisäksi SVE2 linjauksen osalta arviointiselostuksessa on tarpeen huomioida lähialueen vedenottamot.

Pintavedet ja kalasto

Arviointiohjelmassa on kattavasti huomioitu alueen pintavedet sekä mahdolliset vesilain 10 §:n mukaiset kohteet. Vaikutusten arviointitapa on hyvin perusteltu: vedenlaadun muutoksia tarkastellaan suhteessa pintavesien ekologisessa tilaluokituksessa käytettyihin fysikaalis-kemiallisiin laatutekijöihin sekä vesistöjen eliöstön elinympäristövaatimuksiin.

Hankealueiden alapuoliset virtavedet (Kiikunjoki, Silmunjoki, Sippolanjoki) kuuluvat Summanjoen vesistöön, joka on vaelluskalavesistö. Silmunjoen ja Sippolanjoen koski- ja virta-alueet ovat tärkeitä taimenen kutu- ja poikastuotantoalueita. Vuonna 2013 Haukkasuolla alkanut lähtevien vesien kemikalisointi aiheutti Silmunjoen alaosissa asti havaittuja happamuuspiikkejä, jotka johtivat taimenkantojen häviämiseen ja muun kalaston voimakkaaseen taantumiseen tuotantoalueelta Sippolanjoelle ulottuvalla alueella. Taimenkanta on sittemmin hiljalleen palautunut

alueelle happamuuskuormituksen vähentymisen, taimenen kotiutusistutusten ja mahdollisesti myös luontaisen leviämisen myötä.

Vesistöalueella on taimenistutusten lisäksi tehty muita kalataloudellisia toimenpiteitä vaelluskalakantojen vahvistamiseksi, kuten nousuesteiden poistoja ja kalataloudellisia kunnostuksia. Vaelluskalakantojen tilan kehittymistä seurataan sekä velvoitetarkkailujen yhteydessä että erikseen tilatuissa sähkökoekalastuksissa.

Hankealueiden maankäyttömuodon muuttuminen turvetuotannosta aurinkovoiman tuotantoon voi kohteesta ja toteutustavasta riippuen vähentää vesistöihin päätyvää kuormitusta ja parantaa alapuolisten jokien kalataloudellisia olosuhteita suhteessa turvetuotannon aikaiseen tilanteeseen. Hankkeen vaikutusten arviointiin olisi tarpeen lisätä tarkastelu alueen vesitalouden osalta. Merkittävä maankäytön muutos voi vaikuttaa valumaolosuhteisiin ja valumavesien määrään, mikä puolestaan voi heijastua vedenlaatuun ja vesiekosysteemien toimintaan.

Arviointiselostuksessa on perusteltua huomioida toimenpiteitä ja toimintatapoja, joilla voidaan lieventää rakentamisen ja toiminnan aikaisia vesistö- ja kalatalousvaikutuksia. Erilaisia ravinne-, kiintoaine- ja humuskuormitusta vähentäviä ja veden viipymistä parantavia ratkaisuja on tarkoituksenmukaista tarkastella toiminnan muuttumisen yhteydessä. Olemassa olevien vesiensuojelurakenteiden lisäksi keinovalikoimassa on suositeltavaa arvioida myös luontaisen vesitalouden palauttamisen ja ennallistamisen mahdollisuuksia luonnontilaa ja veden viipymistä parantavina sekä vesistökuormitusta vähentävinä toimenpiteinä. Vertailun mahdollistamiseksi turvetuotantoalueen vesitalouden ja luonnonympäristön ennallistamista ja tämän vaikutuksia on tarkoituksenmukaista arvioida sekä toteutusvaihtoehtojen (VE1 ja VE2) että nollavaihtoehdon (VE0) osalta.

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on suositeltavaa tutustua seuraavaan raporttiin: Matila, A., Launiainen, P., Salin, S., Virta, M. & Ranta, M. 2025. Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontoteot turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Tapion julkaisuja 78.

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että hankkeessa toteutetaan vesistövaikutusten seuranta sekä rakentamisaikana että vähintään ensimmäisten toimintavuosien aikana. Seurannan tulisi kattaa sekä vedenlaadun että hydrologian muutokset, jotta mahdolliset vaikutukset voidaan havaita ja tarvittaessa hallita ajoissa.

Ilmasto

Ilmastovaikutuksista tehdään hankkeessa hiilitaselaskenta, jossa mukana hankkeen koko elinkaari, ISO 14044 standardin mukaisesti myös loppusijoituksen ilmastovaikutukset. Tämä on yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan ilmastovaikutusten arvioinniksi kattava.

Ilmastomuutokseen sopeutumisen aiheuttamat sään ääri-ilmiöiden vaikutukset alueelle arvioidaan kyllä mahdollisten riskien vähentämiseksi. Ohjelmasta ei käy kuitenkaan ilmi, millaisin työkaluin nämä riskit arvioidaan.

Liikennevaikutusten arvioinnissa olisi tärkeää laskea myös ilmastovaikutukset. Kuljetusten ajomatkojen minimoiminen alueelle ja alueelta pois, sekä sieltä pois kuljetettavan materiaalin sijoittaminen mahdollisimman lähelle hankealuetta vähentää ilmastokuormitusta.

Kappaleessa 5.7.2 kuvattu maaperän muokkaus aiheuttaa myös sekä hiilen vapautumista ilmakehään ja hiilivarastojen pienenemistä etenkin voimalinjan rakentamisalueella. Ilmastaselvityksessä tulee olla huomioitu myös sähkönsiirron ja akkuvarastoinnin vaikutukset.

Lisäksi yhteysviranomaisen katsoo, että turvetuotantoalueen vedenpinnan korkeuden nostamisen vaikutukset ja hyödyt ilmastolle tulisi arvioida.

Liikenne

Yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli rakentamisaikainen liikenteen lisäys voi aiheutua merkittävää haittaa lähialueen asutukselle tai vapaa-ajanasutukselle, tulee arviointiselostuksessa arvioida niistä aiheutuvaa melu-, värinä- ja pölyhaittaa sekä kuvata mahdollisia haittojen lieventämistoimenpiteitä.

Sosiaaliset vaikutukset, ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Hankkeen sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan mm. vuorovaikutustilaisuuksissa ja kirjallisissa kannanotoissa esitettyjen mielipiteiden sekä seurantaryhmän kommenttien perusteella. Seurantaryhmään on kutsuttuina mm. alueen metsästysseuroja, MTK, luonnonsuojeluyhdistyksiä sekä kyläyhdistys. Arvioinnissa hyödynnetään soveltuvilta osin myös muiden vastaavien hankkeiden ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointituloksia. Arvioinnin tueksi laaditaan asukaskysely.

Yhteysviranomaisen pitää suunniteltua asukaskyselyä sekä mahdollisuutta osallistua vuoropuheluun hankkeesta vastaavan kanssa vuorovaikutustilaisuuksissa hyvänä asiana. Avoimella ja oikea-aikaisella tiedottamisella voidaan vaikuttaa hankkeen yleiseen hyväksyttävyyteen.

Melu

Yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli rakentamisaikainen liikenteen lisäys voi aiheutua merkittävää meluhaittaa lähialueen asutukselle tai vapaa-ajanasutukselle, tulee arviointiselostuksessa kuvata mahdollisia haittojen lieventämistoimenpiteitä.

Turvallisuus

Arviointiohjelman mukaan aurinkovoimaloiden turvallisuusvaikutukset liittyvät lähinnä paloturvallisuuteen. Hankkeen suunnittelussa huomioidaan pelastuslaitosten kumppanuusverkoston julkaisema aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen kriteerit sekä paikallisen pelastusviranomaisen vaatimukset. Yhteysviranomaisen pitää riittävänä esitystä turvallisuusvaikutusten arvioinnista. Alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida pelastusteiden asianmukainen sijoittelu sekä sammutusveden riittävyys yhdessä Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

Arviointisuunnitelmassa on esitetty, että hankkeen vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen arvioidaan alueen olemassa olevan ja hankkeen vaikutustenarvioinnin aikana tuotetun aineiston perusteella asiantuntija-arviona. Hankkeen aiheuttamat luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät vaikutukset muodostuvat lähinnä hankealueen luonteen muutoksista, jolloin alueen käyttö muiden luonnonvarojen saamiseksi estyy.

Aurinkovoimalan ja siihen liittyvän infrastruktuurin rakentaminen edellyttää raaka-aineiden (muun muassa maa-ainekset) hankintaa hankealueelta ja hankealueen ulkopuolelta. Tarvittavien maa-aineksien ja materiaalien määrää sekä niiden kierrätettävyyttä käytöstä poistamisen jälkeen arvioidaan yleisellä tasolla.

Yhteysviranomaisen pitää esitettyä arviointitapaa riittävänä.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Ohjelmasta annetut mielipiteet sekä ohjelmavaiheessa järjestetty yleisötilaisuus osoittivat, että hanke ja sen vaikutukset herättävät huolta lähiasukkaissa. Arviointiohjelmassa esitetty osallistumisjärjestelyt ovat riittävät, ja ne täyttävät YVA-lain vaatimukset.

Hankkeen suuren koon vuoksi yhteysviranomaisen katsoo, että jo hankkeen suunnittelun aikana on syytä huolehtia riittävästä tiedotuksesta ja yhteydenpidosta vaikutusalueen vakituisten ja loma-asukkaiden kanssa. Yhteysviranomaisen pitää esitettyjä sidosryhmille järjestettäviä tilaisuuksia hyvänä tapana tiedottaa hankkeesta ja lisätä vuorovaikutusta.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

YVA-ohjelman on laatinut hankkeesta vastaavan puolesta Sweco Finland Oy. Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus, rooli sekä kokemus. Yhteysviranomaisen katsoo, että

hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

7 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja mielipiteen esittäneille tahoille.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan ympäristöhallinnon verkkosivuilla [Haukkasuon ja Kiikunsuon aurinkovoimahanke, Kouvola](#).

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä. Oikaisuvaatimus osoitetaan 31.12.2025 asti Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle, kirjaamo.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi tai posti PL 1041, 45101 Kouvola. 1.1.2026 alkaen oikaisuvaatimus osoitetaan Lupa- ja valvontavirastolle, kirjaamo@lvv.fi tai posti PL 20, 13035 LVV.

9 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt hydrogeologi Katriina Keskitalo ja ratkaissut johtaja Visa Niittyniemi.

Liitteet	Lausunnot Mielipiteet
Jakelu	Hankkeesta vastaava
Tiedoksi	Lausunnon antajat Mielipiteen esittäjät

Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen.
Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo@lvv.fi tai posti PL 20, 13035 LVV.

Tämä asiakirja KASELY/1035/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1035/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Keskitalo Katriina 04.12.2025 10:11

Ratkaisija Niittyniemi Visa 04.12.2025 10:48